

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

PROTOKOLL
2019-05-23

VKN 2019-0052

Kl. 15:00-17:00

§§48-57

Sammanträde med vårdens kunskapsstyrningsnämnd

Datum för justering: 2019-05-23

Ella Bohlin (KD)

Lars Bryntesson (S)

Plats Skärgårdssalen

Närvarande ledamöter

Ella Bohlin (KD) (ordförande)
Christine Lorne (C) (vice ordförande)
Lars Bryntesson (S) (2:e vice ordförande)
Annika Sandström (M)
Amelie Tarschys Ingre (L)
Ann-Catrin Lofvars (MP)
Linda Älegård (S)
Jonas Lindberg (V)
Beata Milewczyk (SD)

Närvarande ersättare

Anna Sandström (C) Tjänstgörande
Jan Liliemark (L)
Aram El Khoury (KD)
Christina Enocson-Mårtensson (S)
Dan Lind (S) Tjänstgörande
Henrik Mellström (SD)

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

PROTOKOLL
2019-05-23

VKN 2019-0052

Övriga närvarande

Magnus Thyberg, avdelningschef

Astrid Lundevall, enhetschef §48-50

Björn Wettermark, utredare och projektledare §51

Maria Soller, områdeschef, centrum för sällsynta sjukdomar, KS §51

Anna Zucco, apotekare, processledare, NPO Sällsynta sjukdomar §51

Kristina Ateva, apotekare §48-52

Ameli Norling, tf. enhetschef §48-54

Lena Furmark, avdelningschef

Ylva Askfors, apotekare

Anette Karlsson, avdelningschef kommunikation HSF

Erika Mellqvist, Kommunal

Yvonne Dellmark, Saco

Lisbeth Friman, politisk sekreterare (KD)

Sigrid Rydell Johnson, politisk sekreterare (L)

Carl Henrik Svenson, politisk sekreterare (M)

Petra Björk, politisk sekreterare (C)

Mattias Kristoffersson, politisk sekreterare (MP)

Stellan Hermansson, politisk sekreterare (V)

Fredrik Antonsson, politisk sekreterare (SD) §1-3

Sekreterare

Lena Gammal

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

PROTOKOLL
2019-05-23

VKN 2019-0052

Meddelande

Protokoll för sammanträde den 2019-05-23 med vårdens kunskapsstyrningsnämnd har justerats.

Bevis/Anslag

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på Region Stockholms anslagstavla.

Datum för justeringen

2019-05-23
§ 48-57

Datum för anslags uppsättande

2019-05-24

Datum för anslags nedtagande

2019-06-14

Förvaringsplats för protokollet

Kanslienheten, hälso- och sjukvårdsförvaltningen,
Hantverkargatan 11B

Underskrift

Bevis om anslag
Underskrift

Innehållsförteckning

- § 48 Val av justerare
- § 49 Godkännande av dagordning
- § 50 Handlingsplan för Strama Stockholm 2019
- § 51 Kunskapsstyrning sällsynta sjukdomar
- § 52 Yttrande gällande rekommendation från Styrelsen till regionerna om etablering av en samverkansmodell för medicinteknik 2019-2020
- § 53 Yttrande över Remiss – Gemensam upphandling av telefoni för Region Stockholm
- § 54 Pågående arbete med regionala vårdprogram
- § 55 Strategi för medicinska kunskapstjänster för läkemedel
- § 56 Förvaltningen informerar
- § 57 Övriga frågor

§ 48**Val av justerare**

2:e vice ordförande Lars Bryntesson (S) väljs att tillsammans med ordförande Ella Bohlin (KD) justera dagens protokoll.

§ 49
Godkännande av dagordning

Nämnden godkänner dagordningen till dagens sammanträde.

§ 50**Handlingsplan för Strama Stockholm 2019**

VKN 2019-0091

Ärendebeskrivning

Strama Stockholm har funnits i 10 år och under den tiden har antibiotikaförskrivningen minskat kraftigt. Enheten jobbar metodiskt tillsammans med vårdgivare inom regionen och tillsammans med andra regioner för att minska antibiotikaförskrivningen. I detta ärende föreslås aktiviteter för 2019 som förväntas minska antibiotikaförskrivningen ytterligare för att nå det mål som regionfullmäktige satt upp.

Yrkanden

Ordförande Ella Bohlin (KD) yrkar bifall till förvaltningens förslag.
Lars Bryntesson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag med eget förslag till tilläggsbeslut, (bilaga).

Propositionsordning

Ordförande Ella Bohlin (KD) ställer proposition på förslagen och finner att vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar i enlighet med ordförandes yrkande.

Beslut

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar

att anta handlingsplan för Strama Stockholm 2019.

Särskilt uttalande

Jonas Lindberg (V) lämnar ett särskilt uttalande, (bilaga).

Expedieras till

Akten

Ärende 3

VKN 2019-0091

Förslag till tilläggsbeslut med anledning av handlingsplan för Strama Stockholm 2019

En minskning av antibiotikaanvändningen är en mycket angelägen fråga som står högt på såväl den nationella som den internationella dagordningen. FN jobbar intensivt med frågan och har bedömt att ett misslyckande utgör ett allvarligt hot mot mänskligheten. Mot den bakgrunden blir såväl det internationella samarbetet som den nationella hanteringen av mycket stor vikt.

I Sverige har vi ett nationellt mål om högst 250 antibiotikarecept per invånare och år. Socialdemokraterna kan konstatera att Region Stockholm alltför sticker ut i jämförelse med andra regioner och vi ser med stor oro på den mycket höga antibiotikaförskrivningen i regionen. Vi menar att det krävs kraftfulla åtgärder för att nå det nationella målet, och att de insatserna sannolikt behöver vara av olika karaktär beroende på olika orsaker till situationen. För detta behövs ökad kunskap om vad och vilka drivkrafter som ligger bakom den alltför höga förskrivningen

Det finns idag inget enkelt svar på varför Region Stockholm sticker ut när det gäller antibiotikaförskrivningen. Vi kan emellertid anta att en pressad arbetssituation och krav på produktion av många och korta besök i primärvården sannolikt bidrar till situationen. Att Stockholm dessutom har gått längre än någon annan region när det gäller att skapa vårdmarknader för privata aktörer, liksom att användandet av nätläkare är särskilt utbrett i regionen kan eventuellt också påverka benägenheten att skriva ut antibiotika.

Att ha kunskap om hur olika vårdaktörer förhåller sig till antibiotikaförskrivning är därmed angeläget för att kunna minska densamma.

FÖRSLAG TILL TILLÄGSBESLUT

Med anledning av ovanstående föreslår Socialdemokraterna vårdens kunskapsstyrningsnämnd besluta:

- att* ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att tydliggöra samt närmare analysera förekomsten av antibiotikaföreskrivning inom privat respektive offentligt driven vård, samt
- att* därvid särskilt belysa föreskrivningen av antibiotika bland nätläkarföretagen

Handlingsplan för STRAMA Stockholm 2019

Att få ner onödig och inte medicinskt motiverad förskrivning av antibiotika är något av de viktigaste utmaningar vårt sjukvårdssystem och samhälle står inför. Sedan STRAMAs arbete tagit fart har förskrivningen i Stockholm sjunkit men ligger fortfarande bland dem högsta i Sverige. Trots att vi enligt folkhälsorapporter inte har den sjukaste befolkningen – oftast tvärtom. Gotland som leder listan har i alla fall en demografisk utveckling och sjukdomssituation i befolkningen som kan ge en del av förklaringen. Liksom öns enorma användning av hyrläkare inom primärvården.

Men i Stockholm måste det konstateras att övergången till en mer efterfrågestyrd sjukvårdsmodell med fri etableringsrätt för privata vårdbolag och produktionsinriktade ersättningsystem göder en marknad där förskrivning av antibiotika blir högre. Till detta har nu privata vinstdrivande nätläkarbolag tillkommit som ökar på förskrivningen. Denna uppsjö av konkurrerande vårdbolag som också uppbär skattestöd i stor skala blir svåra att nå samstämmigt. För att STRAMA ska kunna lyckas med sitt arbete mer långsiktigt behövs politiskt stöd i att inte fortsatt organisera sjukvården på detta sätt.

Vänsterpartiet har alltid varit motståndare till avregleringen av apoteket. Nu kan vi konstatera att restnoteringarna ökat med ca 30 % sedan avregleringen och att tillgången till rätt antibiotika (smalast möjliga spektrum utifrån diagnos) blivit svårare på grund av detta. Detta konstaterar STRAMA är en orsak som kan öka resistensen. Det är allvarligt och vi efterfrågar en ordentlig konsekvensanalys av vad denna avreglering fått för konsekvenser för antibiotikaförskrivning och ökad arbetsbörda för vårdpersonal. Liksom belastning på patienter som måste söka sig till andra apotek.

§ 51**Kunskapsstyrning sällsynta sjukdomar**

VKN 2019-0098

Ärendebeskrivning

Under 2018–2019 införs ett nationellt gemensamt system för kunskapsstyrning i landets alla regioner. Som ett led i att sjukvårdshuvudmännen tar ett större ansvar har regeringen och SKL enats om att ansvaret för Nationella Funktionen för Sällsynta Diagnoser (NFSD) från och med 2019 skall flyttas från Socialstyrelsen och inrättas inom ramen för programområdesstrukturen. Eftersom sjukvårdsregion Stockholm-Gotland är värd för programområdet Sällsynta sjukdomar har regionen blivit ombedd att ansvara för denna funktion. Detta tjänsteutlåtande ger förslag till hur regionen skall arbeta med det nationella uppdraget.

Beslut

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar

att regionen åtar sig ansvaret för Nationella Funktionen för Sällsynta Diagnoser (NFSD)

att ett utvecklingsarbete ska bedrivas under 2019 med framtagande av en gemensam målbild med tydliga roller och ansvar för olika aktörer involverade i det nationella och regionala arbetet kring patienter med sällsynta sjukdomar

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att regelbundet återrapportera om arbetets fortskridande.

Expedieras till

Akten

§ 52**Yttrande gällande rekommendation från Styrelsen till regionerna om etablering av en samverkansmodell för medicinteknik 2019-2020**

VKN 2019-0092

Ärendebeskrivning

I tio år har landsting och regioner tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) utvecklat samverkan inom läkemedelsområdet. Arbetet har varit framgångsrikt och har resulterat i en verksamhet som förutom en mer jämlik läkemedelsbehandling nationellt även har genererat en återbäring på 2 miljarder kronor under 2018. Förutsättningarna för en motsvarande medicinteknisk samverkan i regionernas regi har utretts under 2016/2017. Utredningen resulterade i att landstings- och regiondirektörerna hösten 2017 ställde sig bakom finansieringen av ett gemensamt arbete i syfte att etablera en samverkan inom det medicintekniska området.

Under 2018-2019 har en nationell arbetsgrupp och ett nätverk för medicinteknik bildats som med projektledning av SKL och som under ledning av den nationella samverkansgruppen för läkemedel och medicinteknik (NSG LM/MT) har utarbetat ett förslag där regionerna gemensamt etablerar en samverkansmodell för medicin teknik. Samverkansmodellen ska enligt förslaget förberedas under 2019 för att drifvas 2020 och därefter successivt utvecklas. Målsättningen med förslaget är att tillskapa en nationell och regiongemensam process för införande av medicinteknik, som samtidigt ger möjlighet till mer strukturerad medicinteknisk samverkan på sjukvårdsregional nivå.

Beslut

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar

att överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande över remissen ”Rekommendation till regionerna om etablering av en samverkansmodell för medicinteknik 2019-2020”

att omedelbart justera beslutet.

Expedieras till Sveriges Kommuner och Landsting
Akten

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

PROTOKOLL
2019-05-23

VKN 2019-0052

§ 53**Yttrande över Remiss – Gemensam upphandling av telefoni för Region Stockholm**

VKN 2019-0094

Ärendebeskrivning

Remiss av promemoria om gemensam upphandling av telefoni för Region Stockholm

Beslut

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar

att anta hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande.**Expedieras till**Regionstyrelsen
Akten

§ 54**Pågående arbete med regionala vårdprogram**

Ameli Norling, tf. enhetschef kunskapsstyrning och stöd, avdelningen för somatisk specialistvård informerar om status för kunskapsstöd.

Ameli Norling berättar om typer av kunskapsstöd, aktuella vårdprogram samt framtiden.

§ 55**Strategi för medicinska kunskapstjänster för läkemedel**

Lena Furmark, avdelningschef digital hälsa och vård informerar om strategisk inriktning för Janusmed kunskapstjänster om läkemedel.

Lena Furmark berättar bland annat om behovet av kunskapsstöd kring läkemedel och konceptet Janusmed.

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

PROTOKOLL
2019-05-23

VKN 2019-0052

§ 56

Förvaltningen informerar

Avdelningschef Magnus Thyberg informerar att från den 1 maj har hälso- och sjukvårdsförvaltningen fått en ny kommunikationsavdelning med Anette Karlsson som tillförordnad chef.

§ 57 Övriga frågor

Jonas Lindberg (V) önskar information angående centraliseringen av barnkirurgiska avdelningen på Nya Karolinska Solna (NKS). Avdelningschef Magnus Thyberg tar med sig frågan och återkommer med information vid ett kommande sammanträde.